

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON SÄÄDÖS,

annettu 27 päivänä syyskuuta 1996,

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvästä
pöytäkirjasta

(96/C 313/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

sekä katsoo, että

unionin tavoitteiden toteuttamiseksi jäsenvaltiot pitävät Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvan rikollisuuden torjuntaa yhteistä etua koskevana asiana, joka kuuluu sopimuksen VI osastossa määrätyn yhteistyön alaan,

neuvosto on ensimmäisenä sopimustoimenpiteenä päättänyt 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdä yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen, jolla pyritään erityisesti torjumaan näihin taloudellisiin etuihin kohdistuvia petoksia,

on tarpeen toisessa vaiheessa täydentää tätä yleissopimusta pöytäkirjalla, jolla pyritään erityisesti torjumaan

sellaista lahjontaa, jossa niin hyvin kansallisia kuin yhteisöjen virkamiehiä on osallisina, ja joka vahingoittaa tai on omissaan haittaamaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja,

PÄÄTTÄÄ, että laaditaan pöytäkirja, jonka teksti on liitteenä ja jonka Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat tänään allekirjoittaneet, ja

SUOSITTAA jäsenvaltioille tämän pöytäkirjan hyväksymistä niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 27 päivänä syyskuuta 1996.

Neuvoston puolesta

M. LOWRY

Puheenjohtaja

LIITE

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä

PÖYTÄKIRJA

Tämän pöytäkirjan KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita ja jotka

VIITTAAVAT 27 päivänä syyskuuta 1996 annettuun Euroopan unionin neuvoston säädökseen,

HALUAVAT toimia niin, että niiden rikoslainsäädännöllä myötävaikutetaan tehokkaasti Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseen,

TUNNUSTAVAT 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyn Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen merkityksen yhteisöjen tuloihin ja menoihin kohdistuvien petosten torjunnassa,

OVAT TIETOISIA siitä, että Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin voi kohdistua tai niitä voivat uhata myös muut rikokset, erityisesti yhteisöjen varojen perinnästä, hoidosta ja käytöstä taikka niiden valvonnasta vastaavien jäsenvaltioiden kansallisten tai yhteisön virkamiesten suorittamat tai näihin kohdistuvat lahjontarikokset,

KATSOVAT, että tällaisiin lahjontarikoksiin voivat sekaantua eri julkisten viranomaisten tai toimielinten palveluksessa olevat eri kansallisuutta olevat henkilöt ja jotta voitaisiin toimia tehokkaasti tällaisia tekoja vastaan, joilla on kansainvälisiä liittymiä, on tärkeää lähentää niiden moitittavuutta koskevaa arviointia jäsenvaltioiden rikosoikeudessa,

TOTEAVAT, että useiden jäsenvaltioiden rikoslainsäädännössä tarkoitetaan julkisen vallan käyttämiseen liittyvien rikoksien osalta yleensä ja lahjonnan osalta erityisesti vain kansallisten virkamiesten suorittamia tai heihin kohdistettuja tekoja eikä joko ollenkaan tai vain poikkeustapauksissa menettelyjä, joihin on sekaantunut yhteisöjen tai muiden jäsenvaltioiden virkamiehiä,

OVAT VAKUUTTUNEITA tarpeesta mukauttaa kansallisia lainsäädäntöjä, siltä osin kuin niissä ei säädetä rangaistavaksi teoksi sellaista lahjontaa, johon yhteisöjen tai muiden jäsenvaltioiden virkamiehet ovat sekaantuneet ja joka kohdistuu tai voi kohdistua Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin,

OVAT VAKUUTTUNEITA myös siitä, että tällaisen kansallisen lainsäädännön mukauttamisen ei yhteisöjen virkamiesten osalta pidä rajoittua lahjuksen antamiseen tai ottamiseen, vaan se olisi ulotettava myös niihin muihin rikoksiin, jotka vaikuttavat tai ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti Euroopan yhteisöjen tuloihin tai menoihin, mukaan lukien rikokset, jotka ovat kaikkein tärkeimmistä tehtävistä vastaavien henkilöiden suorittamia tai kohdistuvat heihin,

KATSOVAT, että on aiheellista vahvistaa asianmukaiset toimivaltaa ja keskinäistä yhteistoimintaa koskevat säännöt, mukaan luettuna tarpeen vaatiessa lainkäytöllisen koskemattomuuden poistaminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden soveltamisen oikeudellisia edellytyksiä yksittäistapauksissa, ja

KATSOVAT lopuksi, että tässä pöytäkirjassa tarkoitettuihin rikollisiin tekoihin on aiheellista voida soveltaa Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyn yleissopimuksen asiaa koskevia määräyksiä,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

*1 artikla***Määritelmät**

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

1. a) 'virkamiehellä' yhteisöjen tai kansallista tai toisen jäsenvaltion kansallista virkamiestä;

b) 'yhteisöjen virkamiehellä':

— henkilöä, joka on Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen tai Euroopan yhteisöjen muuhun henkilökuntaan kuuluvia koskevien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti virkaan nimitetty tai sopimuksella palvelukseen otettu;

— henkilöä, jonka jäsenvaltiot taikka julkinen tai yksityinen elin on asettanut Euroopan yhteisöjen käyttöön ja joka hoitaa vastaavia tehtäviä kuin Euroopan yhteisöjen virkamiehet tai muuhun henkilökuntaan kuuluvat;

Yhteisön virkamiehiin rinnastetaan Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten mukaisesti perustettujen elinten jäsenet sekä näiden henkilökuntaan kuuluvat, sikäli kuin Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt tai Euroopan yhteisöjen muuhun henkilökuntaan kuuluvia koskevat palvelussuhteen ehdot eivät koske heitä;

c) ilmaisu 'kansallinen virkamies' määritellään viittaamalla 'virkamiehen' tai 'julkisen viranomaisen' määritelmään sen jäsenvaltion kansallisessa oikeudessa, jossa henkilö täyttää tämän tunnusmerkin kyseisen jäsenvaltion rikosoikeuden soveltamisessa tarkoitetulla tavalla.

Kun on kyse jäsenvaltion toisen jäsenvaltion virkamiestä koskevista oikeudellisista toimenpiteistä, ensiksi mainitun on kuitenkin sovellettava mainittua kansallisen virkamiehen määritelmää ainoastaan, jos se on sovitettavissa yhteen sen oman kansallisen oikeuden kanssa;

2. 'yleissopimuksella' Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 1995 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehtyä yleissopimusta Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta ⁽¹⁾.

*2 artikla***Lahjuksen ottaminen**

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan lahjuksen ottamisella virkamiehen tahallista tekoa, jolla hän vaatii tai ottaa vastaan suoraan tai kolmannen välityksellä mitä tahansa etuja itselleen tai kolmannelle tai hyväksyy lupauksen sellaisista eduista korvaukseksi siitä, että hän toimii virkavelvollisuuksiensa vastaisesti tai jättää virkavelvollisuuksiensa vastaisesti toimimatta virkatehtävissään tai virkatehtävien hoitamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan tavalla, joka vaikuttaa tai on omiaan vaikuttamaan haitallisesti Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin.

2. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistukseksi, että 1 kohdassa tarkoitettut menettelyt määritellään rikoksiksi.

*3 artikla***Lahjuksen antaminen**

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan lahjuksen antamisella tahallista tekoa, jolla luvataan tai annetaan suoraan taikka kolmannen välityksellä virkamiehelle itselleen tai kolmannelle minkä tahansa laatuinen etu siitä, että hän toimii virkavelvollisuuksiensa vastaisesti tai pidättyy virkavelvollisuuksiensa vastaisesti toimimasta virkatehtävissään tai virkatehtävien hoitamiseen liittyviä tehtäviä suorittaessaan siten, että se vaikuttaa tai on omiaan vaikuttamaan haitallisesti Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin.

2. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettut menettelyt määritellään rikokseksi.

*4 artikla***Rinnastaminen**

1. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen rikosoikeudellisia tunnusmerkistöjä sen kansallisten virkamiesten tehtäviään suorittaessaan tekemiin yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin voidaan soveltaa myös yhteisöjen virkamiesten tehtäviään suorittaessaan tekemiin rikoksiin.

2. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen rikosoikeudellisia tunnusmerkistöjä, jotka koskevat jäsenvaltion hallituksen ministerien, kansanedustuslaitoksen jäsenten, ylimpien tuomioistuinten jäsenten tai tilintarkastustuomioistuinten jäsenten tehtäviään suorittaessaan tekemiä tai heihin kohdistettuja tämän artiklan 1 kohdassa sekä 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia, sovelletaan myös Euroopan yhteisöjen komission, Euroopan parlamentin, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tai Euroopan yhteisöjen tilin-

⁽¹⁾ EYVL N:o C 316, 27.11.1995, s. 49

tarkastustuomioistuimen jäsenten tehtäviään suorittaessaan tekemiin tai heihin kohdistettuihin rikoksiin.

3. Jos jäsenvaltio on antanut erityisiä lakeja teoista tai laiminlyönneistä, joista sen hallituksen ministerien on vastattava heillä tässä valtiossa olevan poliittisen erityis-asemansa vuoksi, tämän artiklan 2 kohtaa ei sovelleta näihin lakeihin edellyttäen, että jäsenvaltio takaa, että rikoslait, joilla 2 ja 3 artikla sekä 4 artiklan 1 kohta pannaan täytäntöön, koskevat myös Euroopan yhteisöjen komission jäseniä.

4. Mitä 1, 2 ja 3 kohdassa määrätään, ei rajoita rikosoikeudellista menettelyä ja toimivaltaisten tuomioistuinten määrittelyä koskevien kunkin jäsenvaltion säännösten soveltamista.

5. Tätä pöytäkirjaa sovelletaan noudattaen täysimääräisesti Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten asiaa koskevia säännöksiä, Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussääntöä sekä niiden soveltamiseksi annettuja tekstejä koskemattomuuden poistamisen osalta.

5 artikla

Seuraamukset

1. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitetut teot sekä näihin teoihin liittyvä avunanto ja yllytys säädetään tehokkain, suhteellisin ja vakuuttavin seuraamuksin rikoksina rangaistaviksi käsittäen ainakin törkeissä tapauksissa vankeusrangaistukset, joista voi seurata tekijän luovuttaminen.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei kuitenkaan rajoita kansallisiin tai yhteisöjen virkamiehiin kohdistettavien, toimivaltaisten viranomaisten suorittamien kurinpidollisten toimenpiteiden soveltamista. Kansalliset tuomioistuimet voivat päättäessään määrättävästä rikosoikeudellisesta rangaistuksesta ottaa kansallisen lainsäädäntönsä periaatteiden mukaisesti huomioon samalle henkilölle samoista teoista jo määrätty kurinpidorangaistukset.

6 artikla

Toimivalta

1. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen toimivaltansa rikoksiin, joista se on säätänyt 2, 3 ja 4 artiklan mukaisesti, kun:

- rikos on tapahtunut kokonaan tai osittain sen alueella,
- rikoksentehtäjä on sen kansalainen tai virkamies,

- rikos on kohdistunut johonkin 1 artiklassa tarkoitettuista henkilöistä tai 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen laitosten jäsenene, joka on sen kansalainen,
- rikoksentehtäjä on Euroopan yhteisöjen toimielimen tai sellaisen Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten nojalla perustetun elimen palveluksessa oleva yhteisöjen virkamies, jonka kotipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Antaessaan 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen jäsenvaltio voi julistaa, että se ei sovelle yhtä tai useampaa 1 kohdan b, c ja d alakohdassa ilmaistua toimivaltaa koskevaa sääntöä tai soveltaa niitä vain määrättyissä tapauksissa tai olosuhteissa.

7 artikla

Suhde yleissopimukseen

1. Yleissopimuksen 3 artiklan, 5 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan sekä 6 artiklan määräyksiä sovelletaan sillä tavoin kuin niissä olisi viitattu tämän pöytäkirjan 2, 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuihin menettelyihin.

2. Seuraavia yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan myös tähän pöytäkirjaan:

- 7 artiklaa, jolloin sen 2 kohdassa tarkoitetut julistukset ovat voimassa myös tämän pöytäkirjan osalta edellyttäen, ettei pöytäkirjan 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta annettaessa toisin ilmoiteta,
- 9 artiklaa,
- 10 artiklaa.

8 artikla

Yhteisöjen tuomioistuin

1. Tämän pöytäkirjan tulkintaa ja soveltamista koskevat jäsenvaltioiden väliset riidat on ratkaisun löytämiseksi ensivaiheessa tutkittava neuvostossa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastossa määrättyä menettelyä noudattaen.

Jollei ratkaisua ole saavutettu kuuden kuukauden kuluessa, riidan osapuolet voivat saattaa asian Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

2. Kaiki yhden tai useamman jäsenvaltion ja Euroopan yhteisöjen komission väliset riidat, jotka koskevat tämän pöytäkirjan 1 artiklaa, lukuun ottamatta sen 1 alakohdan c alakohtaa, 2, 3 ja 4 artiklaa sekä 7 artiklan 2 kohdan kolmatta luetelmaakohtaa, ja joita ei ole voitu sopia

neuvotteluilla, voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistaviksi.

9 artikla

Voimaantulo

1. Tämä pöytäkirja on jäsenvaltioiden hyväksyttävä valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot ilmoittavat Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille kunkin valtion valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisen, tämän yleissopimuksen hyväksymismenettelyn loppuunsaattamisesta.

3. Tämä pöytäkirja tulee voimaan yhdeksänkymmenen päivän kuluttua siitä, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava valtio, joka on Euroopan unionin jäsenvaltio silloin kun neuvosto hyväksyy tämän pöytäkirjan tekemisen, on tehnyt 2 kohdan mukaisen ilmoituksen. Jos yleissopimus ei kuitenkaan ole tullut voimaan tuohon päivään mennessä, pöytäkirja tulee voimaan samana päivänä kuin yleissopimus.

10 artikla

Uusien jäsenvaltioiden liittyminen

1. Tähän pöytäkirjaan voi liittyä jokainen valtio, josta tulee Euroopan unionin jäsen.

2. Tämä pöytäkirjan teksti, joka on laadittu unioniin liittyvän valtion kielellä Euroopan unionin neuvostossa, on todistusvoimainen.

3. Liittymisasiakirjat talletetaan talteenottajan huostaan.

4. Tämä pöytäkirja tulee voimaan jokaisen siihen liittyvän valtion osalta yhdeksänkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun valtio on tallettanut liittymiskirjansa, tai tämän pöytäkirjan voimaantulopäivänä, jos se ei ole vielä tullut voimaan kyseisen yhdeksänkymmenen päivän määräajan päättyessä.

11 artikla

Varaumat

1. Muun kuin 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun varauksen teko ei ole sallittua.

2. Varauman tehnyt jäsenvaltio voi milloin hyvänsä luopua siitä kokonaan tai osaksi toimittamalla tätä koskevan ilmoituksen talteenottajalle. Luopuminen tulee voimaan sinä päivänä, jona talteenottaja on vastaanottanut ilmoituksen.

12 artikla

Talteenottaja

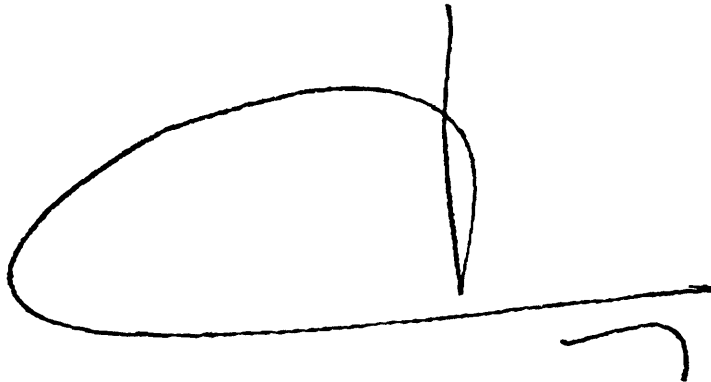
1. Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin on tämän pöytäkirjan talteenottaja.

2. Talteenottaja julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* pöytäkirjan hyväksymiset ja siihen liittyvät julistukset ja varaukset samoin kuin kaikki tätä pöytäkirjaa koskevat ilmoitukset.

Tämän vakuudeksi täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty yhtenä ainoana kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja tämä kappale talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

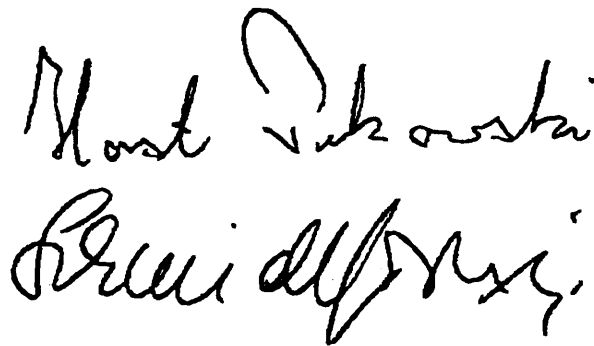
Pour le gouvernement du Royaume de Belgique
Voor de Regering van het Koninkrijk België
Für die Regierung des Königreichs Belgien

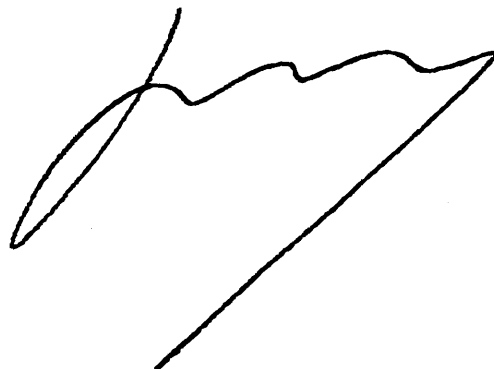
For regeringen for Kongeriget Danmark

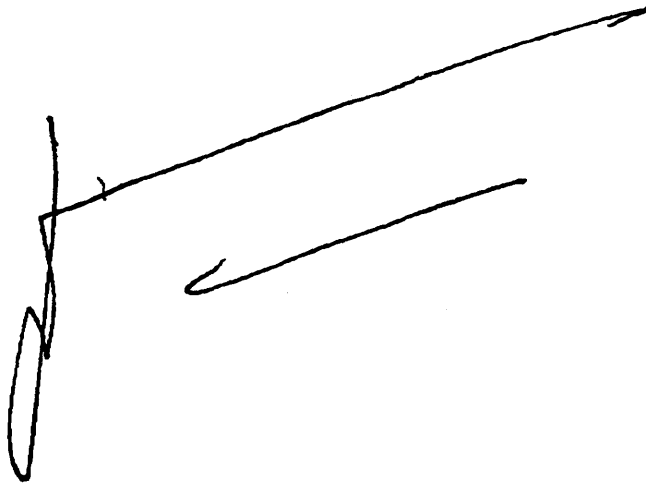
Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

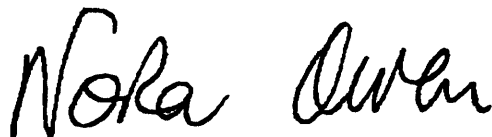
Για την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

Pour le gouvernement de la République française

Thar ceann Rialtas na hÉireann
For the Government of Ireland

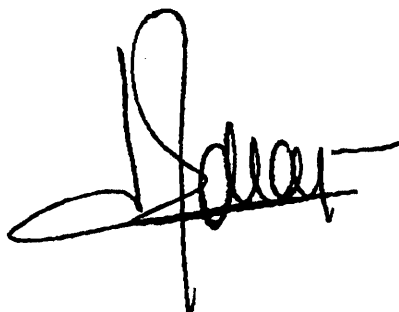
Per il Governo della Repubblica italiana

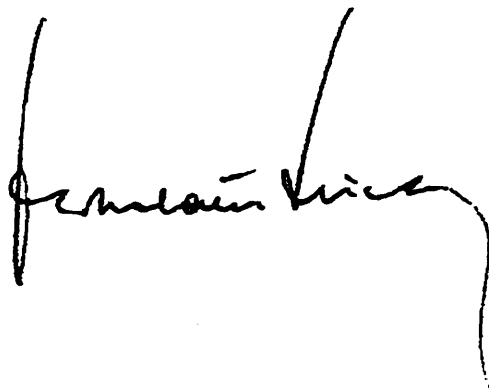
Pour le gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Regierung der Republik Österreich

Pelo Governo da República Portuguesa

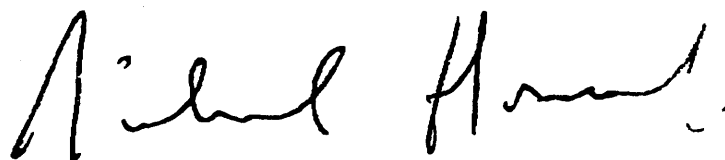
Suomen hallituksen puolesta
På finska regeringens vägnar

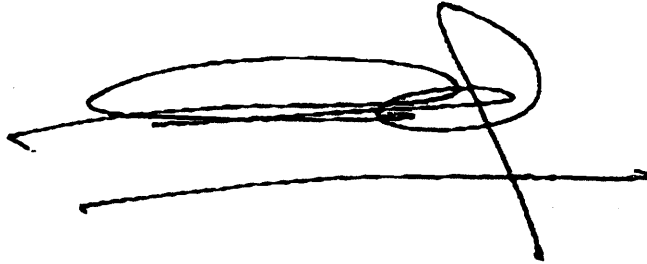
På svenska regeringens vägnar

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por el Gobierno del Reino de España

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

—

LIITE

Jäsenvaltioiden lausumat pöytäkirjan tekemistä koskevan säädöksen hyväksymisen yhteydessä

1. *Saksan valtuuskunnan lausuma:*

"Saksan liittotasavallan hallitus ilmoittaa aikovansa päästä neuvotteluteitse Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuja koskevan toimivallan osalta taloudellisten etujen (virkamiehet) suojaamista koskevan yleissopimuksen pöytäkirjasta samankaltaiseen sopimukseen kuin mihin pyritään Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevasta yleissopimuksesta, ja molemmat samaan määräaikaan mennessä."

2. *Alankomaiden, Belgian ja Luxemburgin valtuuskuntien yhteinen lausuma:*

"Alankomaiden kuningaskunnan, Belgian kuningaskunnan ja Luxemburgin suurherttuakunnan hallitukset ovat sitä mieltä, että tämän pöytäkirjan voimaantulon mahdollistamiseksi on marraskuun 1996 loppuun mennessä löydettävä tyydyttävä ratkaisu kysymykseen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle annettavasta toimivallasta tämän pöytäkirjan tulkitsemisessa, mieluiten niiden keskustelujen puitteissa, joita käydään parhaillaan yhteisöjen tuomioistuimelle annettavasta ennakkoratkaisutoimivallasta Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen tulkitsemisessä."

3. *Itävallan valtuuskunnan lausuma:*

"Itävalta lähtee siitä, että kysymys Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivallasta antaa ennakkoratkaisuja ratkaistaan pikaisesti myönteisellä tavalla, ja toimii samansuuntaisesti myös tulevaisuudessa."